

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/006/НА-СТА-ТТЗ

Баянхонгор 2025 он Цахим хуудас: www.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Аудитын менежер Утас: 99061829 Аудитор Утас: 88114307	Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn М.Алтантуяа Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Ц.Дорж Цахим хаяг: Dorjts@audit.gov.mn
---	---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	15
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө	15
3.5.2 Авлага.....	15
3.5.3 Бараа материал.....	16
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө.....	16
3.5.8 Өр төлбөр.....	18
Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	18
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	18
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	19
3.7 Орлогын данс	19
3.8 Зардлын данс	20
3.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	20
АУДИТЫН ТАЙЛАН	23
4.1. Ерөнхий зүйл	23
4.2 Материаллаг байдал	23
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	23
4.4 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	24
4.6 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	24
4.7 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	24
4.8 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	24
4.9 Аудитын гол асуудал.....	25
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал

БАЯНЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Н.ГАНСҮХ ТАНАА

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2025.03.25 № 2/107

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

8425020497

Тус сум нь 16 нэр төрлийн орлогоор 683,633.4 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 856,419.6 төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 125.3 хувь буюу 172,786.2 мянган төгрөгөөр давж биелсэн бөгөөд орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл 11 нэр төрлийн орлого 210,636.2 мянган төгрөгөөр давж биелсэн, 5 нэр төрлийн орлого 28,850.0 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Сумын засаг дарга нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын 55 арга, хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн ЗДТГ-ын хяналт шинжилгээ үнэлгээний хэлтэс 94 хувиар үнэлсэн байна.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх 9 зорилтын 87 арга хэмжээнд зориулан нийт 2,563,713.5 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 2,239,583.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 87.3 хувийн биелэлттэй байна.

Баянцагаан сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Сумын Засаг дарга санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТӨРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,140,903.4	1,056,833.2
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	562,301.5	586,717.8
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	562,301.5	586,717.8
31210	Төгрөг	562,301.5	586,717.8
31211	Төрийн сангийн харилцах	562,301.5	586,717.8
33	АВЛАГА	261,350.9	181,109.9
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	3,697.0
33500	Бусад авлага	58,155.4	29,615.0
33510	Байгууллагаас авах авлага	55,040.4	26,500.0
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,115.0	3,115.0
33600	Зээлийн авлага	203,195.4	147,797.9
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	203,195.4	147,797.9
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	203,195.4	147,797.9
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	267,251.1	287,043.0
35100	Түүхий эд материал	98,128.0	120,847.3
35110	Тусгай зориулалттай материал	98,128.0	120,847.3
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	100,570.4	100,570.4
35400	Хангамжийн материал	41,432.7	38,505.4
35410	Бичиг хэргийн материал	1,546.0	1,483.5
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	10,200.0	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	2,030.0
35450	Барилгын засварын материал	3,000.0	3,000.0
35470	Бусад хангамжийн материал	26,686.6	31,991.8
35600	Мал амьтад	27,120.0	27,120.0
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	50,000.0	1,962.5
36100	Барааны нөөц	50,000.0	1,962.5
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,221,920.9	2,765,053.2
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,221,920.9	2,765,053.2
39200	Биет хөрөнгө	2,186,488.9	2,729,621.2
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,959,643.8	2,274,919.9
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(467,875.8)	(515,088.1)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	285,194.2	310,602.6
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(151,997.1)	(124,946.5)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	159,991.1	201,671.7
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(107,419.3)	(117,564.4)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	50,997.7	67,037.9
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,761.5)	(24,825.6)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	635,615.9	778,999.2
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(143,661.5)	(181,437.7)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	58,490.9
39217	Ном	1,761.3	1,761.3
39300	Биет бус хөрөнгө	35,432.0	35,432.0
39301	Програм хангамж	475.0	475.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(475.0)	(475.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	35,432.0	35,432.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,362,824.3	3,821,886.4
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,115.0	12,484.0
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,115.0	12,484.0
41300	Өглөг	3,115.0	12,484.0
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	820.0
41360	Бусад өглөг	3,115.0	11,664.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	3,115.0	11,664.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,359,709.3	3,809,402.4
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,359,709.3	3,809,402.4

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	511,503.9	511,503.9
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	511,503.9	511,503.9
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,714,043.5	3,163,736.7
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,024,628.4	2,714,043.5
51220	Тайлант үеийн үр дүн	689,415.1	449,693.2
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	134,161.9	134,161.9
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,362,824.3	3,821,886.4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,182,261.7	2,927,955.2
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	502,509.1	848,732.0
110	Орлогын албан татвар	291,608.3	564,895.4
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	291,608.3	564,895.4
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	209,201.9	327,652.6
110002	Үйл ажиллагааны орлого	11,601.5	169,052.1
110003	Хөрөнгийн орлого	56,528.9	67,860.7
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	14,276.0	330.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	50,267.5	63,591.2
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,501.3	2,030.0
113002	Бууны албан татвар	4,770.0	7,080.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	43,996.1	54,481.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	160,633.3	220,245.4
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	35,504.0	57,065.1
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	27,650.4	36,117.2
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	300.0	218.8
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,553.5	20,729.1
1181	Газрын төлбөр	1,751.7	3,136.7
118101	Газрын төлбөр	1,751.7	1,738.5
118102	Дуудлага худалдаа	-	1,398.2
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	123,377.6	160,043.7
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	106,390.1	141,730.1
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	16,987.5	18,313.5
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,098,871.9	717,656.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,098,871.9	717,656.0
120003	Торгуулийн орлого	5,745.0	6,249.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	95,482.1	43,258.2
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	93,163.9	28,645.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,318.2	14,613.1
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	973,646.9	612,941.5
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	23,998.0	55,206.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,580,880.7	1,361,567.2
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,239.8	22,559.4
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,939.8	21,559.4
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,300.0	1,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,577,640.9	1,339,007.8
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,301,625.4	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	183,877.7	-

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	544,756.5	732,493.3
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	547,381.3	606,514.5
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,489,251.3	2,476,326.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,489,251.3	2,476,326.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,998,388.2	2,458,160.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	407,702.8	687,560.2
210101	Үндсэн цалин	319,977.2	340,537.5
210102	Нэмэгдэл	82,656.7	326,350.7
210104	Урамшуулал	5,069.0	20,672.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,752.9	86,020.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,716.0	59,279.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,008.0	6,817.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,213.1	3,576.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	783.4	3,234.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,032.6	13,113.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,808.9	340,268.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,358.3	33,541.3
210302	Түлш, халаалт	22,453.1	303,508.5
210303	Цэвэр, бохир ус	997.5	3,218.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	218,980.6	89,665.2
210401	Бичиг хэрэг	6,036.4	6,136.8
210402	Тээвэр, шатахуун	28,713.0	38,471.2
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,342.7	2,115.4
210404	Ном, хэвлэл	3,000.0	1,598.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	28,212.0	37,256.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	575.5	4,087.3
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	151,101.1	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,244.5	34,595.1
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	4,590.0
210604	Урсгал засвар	23,244.5	30,005.1
2107	Томилолт, зочны зардал	8,459.0	12,054.0
210702	Дотоод албан томилолт	8,459.0	12,054.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,045,937.9	873,334.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,041,199.5	868,019.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.0	800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	407.0	299.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176.0	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,548.7	3,960.0
210807	Газрын төлбөр	106.7	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	254.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	211,501.6	334,662.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,654.4	134,181.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,301.0	5,600.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	157,546.2	194,881.2
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,490,863.1	18,166.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,360.0	18,166.3
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	16,286.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,360.0	1,880.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,485,503.1	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,301,625.4	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	183,877.7	-

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	693,010.4	451,628.7
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,595.3	1,935.5
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	3,595.3	-
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	-	1,935.5
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	689,415.1	449,693.2

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	511,503.9	279,621.5	1,879,168.8	2,670,294.2
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	145,459.6	145,459.6
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	511,503.9	279,621.5	2,024,628.4	2,815,753.8
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	-145,459.6	0.0	-145,459.6
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	689,415.1	689,415.1
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	511,503.9	134,161.9	2,714,043.5	3,359,709.3
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	511,503.9	134,161.9	2,714,043.5	3,359,709.3
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	511,503.9	134,161.9	2,714,043.5	3,359,709.3
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	449,693.2	449,693.2
20	2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	511,503.9	134,161.9	3,163,736.7	3,809,402.4

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,250,245.1	2,286,559.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	502,509.1	848,732.0
110	Орлогын албан татвар	291,608.3	564,895.4
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	291,608.3	564,895.4
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	209,201.9	327,652.6
110002	Үйл ажиллагааны орлого	11,601.5	169,052.1
110003	Хөрөнгийн орлого	56,528.9	67,860.7
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	14,276.0	330.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	50,267.5	63,591.2
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,501.3	2,030.0
113002	Бууны албан татвар	4,770.0	7,080.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	43,996.1	54,481.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	160,633.3	220,245.4
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	35,504.0	57,065.1
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	27,650.4	36,117.2
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	300.0	218.8
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,553.5	20,729.1
1181	Газрын төлбөр	1,751.7	3,136.7
118101	Газрын төлбөр	1,751.7	1,738.5
118102	Дуудлага худалдаа	-	1,398.2
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	123,377.6	160,043.7
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	106,390.1	141,730.1
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	16,987.5	18,313.5
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	166,855.2	76,260.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	166,855.2	76,260.2
120003	Торгуулийн орлого	5,745.0	6,249.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	161,110.2	70,010.7

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	158,792.1	55,397.6
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,318.2	14,613.1
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,580,880.7	1,361,567.2
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,239.8	22,559.4
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,939.8	21,559.4
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,300.0	1,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,577,640.9	1,339,007.8
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,301,625.4	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	183,877.7	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	544,756.5	732,493.3
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	547,381.3	606,514.5
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,606,265.5	1,404,656.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,606,265.5	1,404,656.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,114,918.4	1,386,370.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	411,596.3	685,046.8
210101	Үндсэн цалин	322,136.6	411,373.1
210102	Нэмэгдэл	89,459.7	249,065.9
210104	Урамшуулал	-	24,607.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,726.4	86,752.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,689.5	60,085.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,008.0	6,898.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,213.1	3,438.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	783.4	3,407.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,032.6	12,922.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	292,157.8	337,309.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,396.2	33,040.3
210302	Түлш, халаалт	258,180.3	299,450.5
210303	Цэвэр, бохир ус	6,581.3	4,818.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	69,259.3	80,144.1
210401	Бичиг хэрэг	6,624.1	4,597.1
210402	Тээвэр, шатахуун	28,713.0	30,789.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,342.7	2,168.2
210404	Ном, хэвлэл	3,000.0	1,598.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	29,004.0	40,404.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	575.5	587.3
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	41,194.5	22,961.5
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	191.4
210604	Урсгал засвар	41,194.5	22,770.1
2107	Томилолт, зочны зардал	8,459.0	12,534.0
210702	Дотоод албан томилолт	8,459.0	12,534.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	117,553.7	48,724.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	112,815.3	43,715.2
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.0	800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	407.0	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	22.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176.0	48.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,548.7	3,864.0
210807	Газрын төлбөр	106.7	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	274.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	123,971.4	112,897.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	118,070.4	104,898.9

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,901.0	7,998.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,491,347.1	18,286.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,844.0	18,286.3
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	16,286.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,844.0	2,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,485,503.1	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,301,625.4	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	183,877.7	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	643,979.6	881,902.7
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	871,432.6	857,486.4
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	871,432.6	857,486.4
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	871,432.6	857,486.4
220001	Барилга байгууламж	850,180.3	730,478.8
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	21,252.2	127,007.6
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(871,432.6)	(857,486.4)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	(227,453.0)	24,416.3
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	789,754.4	562,301.5
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	562,301.5	586,717.8

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Хэтрэлт, хэмнэлт	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,563,713.5	2,239,583.7	324,129.8	87.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,748,260.8	1,509,104.9	239,155.9	86.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,746,260.8	1,507,104.9	239,155.9	86.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	742,358.0	685,046.8	57,311.2	92.3
210101	Үндсэн цалин	423,852.7	411,373.1	12,479.6	97.1
210102	Нэмэгдэл	286,018.4	249,065.9	36,952.5	87.1
210104	Урамшуулал	32,486.9	24,607.8	7,879.1	75.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	92,794.8	86,752.2	6,042.6	93.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,100.6	60,085.6	3,015.0	95.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,423.5	6,898.3	525.2	92.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,711.8	3,438.1	273.7	92.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,711.8	3,407.9	303.9	91.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,847.1	12,922.3	1,924.8	87.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	338,934.6	337,309.5	1,625.1	99.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	30,050.0	33,040.3	(2,990.3)	110.0
210302	Түлш, халаалт	302,684.6	299,450.5	3,234.1	98.9
210303	Цэвэр, бохир ус	6,200.0	4,818.6	1,381.4	77.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	80,523.9	80,144.1	379.8	99.5
210401	Бичиг хэрэг	4,606.5	4,597.1	9.4	99.8
210402	Тээвэр, шатахуун	31,000.0	30,789.1	210.9	99.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,169.4	2,168.2	1.3	99.9
210404	Ном, хэвлэл	1,600.0	1,598.5	1.5	99.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	40,308.0	40,404.0	(96.0)	100.2

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	840.0	587.3	252.7	69.9
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	35,300.0	34,628.2	671.8	98.1
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,000.0	11,858.1	141.9	98.8
210604	Урсгал засвар	23,300.0	22,770.1	530.0	97.7
2107	Томилолт, зочны зардал	14,106.5	12,534.0	1,572.5	88.9
210702	Дотоод албан томилолт	14,106.5	12,534.0	1,572.5	88.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	178,601.8	161,065.5	17,536.3	90.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	173,565.3	156,056.1	17,509.2	89.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800.0	800.0	-	100
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	22.5	22.5	-	100
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50.0	48.0	2.0	96.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,864.0	3,864.0	-	100
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.0	274.9	25.1	91.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	263,641.2	109,624.6	154,016.6	41.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	255,641.2	101,625.8	154,015.4	39.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,000.0	7,998.8	1.2	100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,000.0	2,000.0	-	100
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,000.0	2,000.0	-	100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000.0	2,000.0	-	100
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	815,452.7	730,478.8	84,973.9	89.6
220001	Барилга байгууламж	815,452.7	730,478.8	84,973.9	89.6
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,563,713.5	2,238,073.1	325,640.4	87.3
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,675,410.0	2,168,062.5	(492,652.5)	129.4
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,675,410.0	1,561,548.0	113,862.0	93.2
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	642,704.3	606,514.5	36,189.8	94.4
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	245,599.2	70,010.7	175,588.5	28.5
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	89,599.2	55,397.6	34,201.6	61.8
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.0	14,613.1	(13,613.1)	1,461.3
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	155,000.0	-	155,000.0	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	179,292.3	(179,292.3)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	177,781.7	(177,781.7)	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	-	100
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	-	100
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26	26	-	100
620001	Удирдах ажилтан	10	10	-	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	7	7	-	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	8	-	100

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

620004	Гэрээт ажилтан	2	2	-	100
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	26	26	-	100
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8	8	-	100
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8	8	-	100
650010	Гэрээт ажилтан	2	2	-	100
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8	-	100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

		/мянган төгрөгөөр/	
Код	Үзүүлэлт	ТТЗ цэвэр дүн	
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	225,594.3	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	225,594.3	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	62,731.1	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,000.0	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,000.0	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,731.1	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,731.1	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	162,863.3	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	162,863.3	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	162,863.3	
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	225,594.3	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	225,594.3	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	215,594.3	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,000.0	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төрийн бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх иргэдийн хууль ёсны эрх ашигийг хамгаалах ардчилал, шударга есыг тогтоох хууль дээдлэх төрийн үйл ажиллагаа, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, олон талт арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, ажил үйлчилгээг хөнгөн шуурхай жигд хүртээмжтэй явуулах, төсөв санхүүгийн хэмжээг тодорхойлох эцсийн үр дүнг үнэлж дүгнэх нийгмийн үйлчилгээний чанар үр ашгийг дээшлүүлэхэл гол зорилго оршино.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Баянцагаан сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Баянцагаанчууд бид эрүүл , чинээлэг, хөгжсөн иргэнтэй, байгальд ээлтэй ХАА, байгаль орчин, аялал жуулчлал, үйлдвэрлэл үйлчилгээг цогцоор нь хөгжүүлсэн эдийн засгийн чадамжтай Амарбуянт бүсийн төв, улсын жишиг сум болно” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

Хүний хөгжлийн дээдлэн жижиг дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээг эрчимтэй дэмжиж иргэдийг тогтвортой ажлын байраар хангах, ядуурлыг бууруулахад төрийн

байгууллагын бодлого, үйл ажиллагааг чиглүүлэх нь байгууллагын эрхэм зорилт юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Баянцагаан сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2024 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ийн дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 459,062.1 мянган төгрөгөөр буюу 13.6 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл		Эцсийн үлдэгдэл		Эцсийн үлдэгдэл	
	дүн	эзлэх хувь	дүн	эзлэх хувь	дүн	эзлэх хувь
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,140,903.4	33.9	1,056,833.2	27.7	(84,070.2)	(18.3)
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	562,301.5	49.3	586,717.8	55.5	24,416.3	(29.0)
АВЛАГА	261,350.9	22.9	181,109.9	17.1	(80,241.0)	95.4
УРЬДЧИЛГАА			-		-	

/мянган төгрөгөөр/

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

БАРАА МАТЕРИАЛ	267,251.1	23.4	287,043.0	27.2	19791.9	(23.5)
НӨӨЦИЙН БАРАА	50,000.0	4.4	1,962.5	0.2	(48,037.5)	57.1
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,221,920.9	66.1	2,765,053.2	72.3	543,132.3	118.3
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,129,111.0	66.1	3,729,390.5	72.3	600,279.5	118.3
ХУРИМТЛАГДСАН	(907,190.1)	(29.0)	(964,337.3)	(25.9)	(57,147.2)	(9.5)
ЭЛЭГДЭЛ						
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,362,824.3	100	3,821,886.4	100	459,062.1	100
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,115.0	0.1	12,484.0	0.3	9,369.0	2.0
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,359,709.3	99.9	3,809,402.4	99.7	449,693.1	98.0
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,362,824.3	100	3,821,886.4	100	459,062.1	100

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 562,301.5 мянган төгрөг байсан бөгөөд эцсийн үлдэгдэл 586,717.8 мянган төгрөг болж 24,416.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн харилцах дансанд байгаа мөнгөн хөрөнгө	562,301.5	586,717.8	24,416.3	29.0
Дүн	562,301.5	586,717.8	24,416.3	29.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 586,717.8 мянган төгрөг нь орон нутгийн Ерөнхий орлогын дансны үлдэгдэл 408,936.0 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 58,611.4 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 119,170.3 мянган төгрөг тус тус байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 261,350.9 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 181,109.9 мянган төгрөг болж 80,241.0 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагсадтай холбогдсон авлага			3,697.0
Татаас санхүүжилтийн авлага			-
Байгууллагаас авах авлага	55,040.5	26,500.0	(28,540.5)
Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,115.0	3,115.0	-
Хувь хүмүүст олгосон зээл	203,195.4	147,797.9	(55,397.5)
Хувийн хэвшлийн аж ахуй нэгжид олгосон зээл			-
Дүн	261,350.9	181,109.9	-80,241.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 81.6 хувь буюу 147,797.9 мянган төгрөг нь сум хөгжүүлэх сангийн сангийн авлага, 9.1 хувь буюу 16,500.0 мянган төгрөг нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн авлага, 9.3 хувь буюу 16,812.0 мянган төгрөг нь ЗДТГ-ын авлага байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	17,790.4	16,812.0	-978.4	9.3
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	10.1		-10.1	

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

СХСан	203,195.4	147,797.9	-55,397.5	81.6
ОНХСан	40,355.0	16,500.0	-23,855.0	9.1
НИЙТ ДҮН	261,350.9	181,109.9	-80,241.0	100

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 317,251.1 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 289,005.5 мянган төгрөг болж, 28,245.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	100,570.4	100,570.4	-
Тусгай зориулалттай материал	98,128.0	120,847.3	22,719.3
Бичиг хэргийн материал	1,546.0	1,483.5	-62.5
Сэлбэг хэрэгсэл	10,200.0	-	-10,200.0
Түлш шатах тослох материал		2,030.0	2,030.0
Барилга засварын материал	3,000.0	3,000.0	-
Бусад хангамжийн материал	26,686.7	31,991.8	5,305.1
Мал амьтад	27,120.0	27,120.0	-
Нөөцийн бараа	50,000.0	1,962.5	-48,037.5
Дүн	317,251.1	289,005.5	-28,245.6

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 289,005.5 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 28,245.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь Орон нутгийн хөгжлийн санд бүртгэлтэй байсан дуусаагүй барилга байгууламж ашиглалтад орсонтой холбоотой данснаас хасаж үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	2,806.0	806.0	- 2,000.0	0.3
ЗДТГ	163,874.7	184,846.6	20,971.9	64
Сургууль		600.0	600.0	0,2
Соёл		220.0	220.0	0,1
ОНХС	150,570.4	102,532.9	-48,037.5	35.4
НИЙТ ДҮН	317,251.1	289,005.5	-28,245.6	100.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 206,849.6 мянган төгрөгийн бараа материалаас 151,642.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 18,208.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хандиваар, 36,998.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг бусдаар авсан байна. Мөн нийт хасагдсан 235,095.1 мянган төгрөгийн бараа материалаас 235,095.1 мянган төгрөгийг байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	206,849.6	Хасагдсан	235,095.1
Худалдан авсан	151,642.8	Худалдсан, зарцуулсан	235,095.1
Хандив	18,208.8	шилжүүлсэн	-
бусад	36,998.0	бусад	-

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 3,129,111.0 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 3,729,390.5 мянган төгрөг болж 600,279.5 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	3,093,204.0	3,693,483.5	600,279.5	99.0
Барилга байгууламж, орон сууц	1,959,643.8	2,274,919.9	315,276.1	61.0
Тээврийн хэрэгсэл	285,194.2	310,602.6	25,408.4	8.3
Машин тоног төхөөрөмж	159,991.1	201,671.7	41,680.6	5.4
Тавилга эд хогшил	50,997.7	67,037.9	16,040.2	1.8
Зам гүүрийн байгууламж			0.0	0.0
Дуусаагүй барилга байгууламж		58,490.9	58,490.9	1.6
Номын фонд	1,761.3	1,761.3	0.0	0.0
Бусад үндсэн хөрөнгө	635,615.9	778,999.2	143,383.3	20.9
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	35,907.0	35,907.0	0.0	1.0
Программ хангамж	475.0	475.0	0.0	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	35,432.0	35,432.0	0.0	1.0
НИЙТ ДҮН	3,129,111.0	3,729,390.5	600,279.5	100.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд ЗДТГ нь төсвийн хөрөнгөөр 126,007.6 мянга, аймаг сумын ОНХС -аас 440,074.1 мянга, Шинэ хөдөө төсөл хөтөлбөрөөс 149,150.0 мянга, аймгийн ЗДТГ -аас 20,340.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч, аймгийн ИТХ -ын 2024 оны 11 дүгээр сарын 22 -ны өдрийн 2/13 дугаар тогтоолоор 111,679.6 мянга, аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/147 дугаар захирамжаар 19,990.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж устгасан. ИТХ нь төсвийн хөрөнгөөр 1,000.0 мянга, 3,377.0 мянган төгрөгийн суурин компьютерыг аймгийн ИТХ-ын даргын 2024 оны 11 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 99 дүгээр захирамжийн 2 дугаар хавсралтаар үнэ төлбөргүйгээр орлогод авсан байна. Сумын ИТХ -ын өмчлөлд байсан фургон авто машиныг Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу Орон нутгийн өмчийн газарт шилжүүлэн өгч аймгийн Засаг даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн А/147 дугаар захирамжийн 1 дүгээр хавсралтаар дуудлага худалдаанд оруулж 5,000.0 мянган төгрөгөөр данснаас хассан байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	151,094.1	150,471.1	-623.0	4
ЗДТГ	2,978,016.9	3,578,919.4	600,902.5	96
Соёл			0.0	0
ЕБС			0.0	0
Цэцэрлэг			0.0	0
Эмнэлэг			0.0	0
ОНХСан			0.0	0
НИЙТ ДҮН	3,129,111.0	3,729,390.5	600,279.5	100

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 600,279.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн бөгөөд үүний 82.8 хувь буюу 612,941.5 мянган төгрөгийг хөрөнгийн үнэ төлбөргүй шилжүүлэн, бусдаар авсан нь голлох нөлөө үзүүлж байна .

Хүснэгт 9. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	739,949.1	Хасагдсан	139,669.60
Худалдан авсан	127,007.6	Худалдсан	

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Хандиваар		Акталсан	136,669.60
Шилжүүлэн авсан	169,490.4	Шилжүүлсэн	3000
бусад	443,451.1	Бусад	

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 3,115.0 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 12,484.0 мянган төгрөг болж 9,369.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 10. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР ДҮН	3,115.0	12,484.0	9,369.0	100.0
Ажилчидтай холбогдсон өглөг		820.0	820.0	6.6
Татаас санхүүжилт шилжүүлгийн өглөг			-	-
Байгууллагад төлөх өглөг	3,115.0	11,664.0	8,549.0	93.4
Хувь хүмүүст өгөх өглөг			-	-
Дүн	3,115.0	12,484.0	9,369.0	100.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөр нь 12,484.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй бөгөөд энэ нь сумын ЗДТГ, ИТХ -ын ажилчдаас илүү суутгасан НДШ 820.0 мянган төгрөг, Сургуулийн халаалт 7,927.3 мянган төгрөг, Цэцэрлэгийн гэрэл цахилгаан 621.6 мянган төгрөг, аймгийн Ойн ангид өвсний үнэ 3,115.0 мянган төгрөгийн өрийн үлдэгдэл байна.

Хүснэгт № 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ		249.8	249.8	2.0
ЗДТГ	3,115.0	3,685.2	570.2	29.5
ЕБС		7,927.3	7,927.3	63.5
Цэцэрлэг		621.7	621.7	5.0
ДҮН	3,115.0	12,484.0	9,369.0	100

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 3,359,709.3 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 3,809,402.4 мянган төгрөг болж, 449,693.2 мянган төгрөгөөр төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 12. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	511,503.9	511,503.9	-	13.4
Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	511,503.9	511,503.9	-	13.4
Хуримтлагдсан үр дүн	2,714,043.5	3,163,736.7	449,693.2	83.1
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	134,161.9	134,161.9	-	3.5
Дүн	3,359,709.3	3,809,402.5	449,693.2	100

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 449,693.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.7 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2023.12.19-ний өдрийн хуралдаанаар 17/06 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 544,533.4 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 5,000.0 мянга, нийт 549,533.4 мянган төгрөгөөр баталсан ба сумын ИТХ-ын 2024.09.25-ний өдрийн 27 дугаар тогтоолоор 64,697.0 мянган төгрөгийн орлогыг нэмж тодотгосон байна.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	677,633.4	848,731.9	171,098.5	125.2
ЦХТА рлого /суутган/	280,000.0	327,652.6	47,652.6	117.0
ҮХЭД хөрөнгийн албан татвар	2,400.0	2,030.0	(370.0)	84.6
Бууны татвар	6,480.0	7,080.0	600.0	109.3
ИОТХ	121,700.0	169,052.1	47,352.1	138.9
Улсын тэмдэгтийн хураамж	13,000.0	36,117.2	23,117.2	277.8
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	59,040.0	67,860.7	8,820.7	114.9
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого	3,500.0	330.0	(3,170.0)	9.4
Малд ногдуулах албан татвар	78,748.4	54,481.2	(24,267.2)	69.2
Газрын төлбөр	2,000.0	1,738.5	(261.5)	86.9
Газрын дуудлага худалдаа	1,200.0	1,398.2	198.2	116.5
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	19,408.0	20,729.1	1,321.1	106.8
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	66,368.0	141,730.1	75,362.1	213.6
ТТАМАТөлбөр	1,000.0	218.7	(781.3)	21.9
Ус рашааны төлбөр	20,000.0	18,313.5	(1,686.5)	91.6
Газрын тос орлого	2,789.0		(2,789.0)	-
2.Татварын бус орлого	6,000.0	7,687.6	1,687.6	128.1
2.1.Хүү торгуулийн орлого	5,000.0	6,249.5	1,249.5	125.0
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,000.0	1,438.1	438.1	143.8
Нийт дүн	684,633.4	856,419.5	172,786.1	125.1

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 125.1 хувь буюу 172,786.1 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 47,652.6 бууны албан татвар 600.0 мянга, иргэний орлого тодорхойлох хуудсаар ногдуулсан албан татвар 47,352.1 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 23,117.2 мянга, хадгаламжийн хүүгийн орлого 8,820.7 мянга, газрын дуудлага худалдаа 198.2 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 1,321.1 мянга, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр 75,362.1 мянга, хүү торгуулийн орлого 1,249.5 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Харин иргэний үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 370,0 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого 3,170.0 мянга, малын хөлийн албан татвар 24,267.2 мянга, газрын төлбөр 261.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 781.3 мянга, ус рашаан ашигласны төлбөр 1,686.5 мянга, газрын тосны орлого 2,789.0 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 1000.0 мянган төгрөгийн орлогоос 1,438.1.0 мянган төгрөгийн орлого оруулж үүргээ биелүүлээгүй байна

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 89,599.2 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 55,397.5 мянган төгрөгийн орлогыг оруулсан байна.

3.8 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 2563,713.5 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2,239,583.7 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас 1,509,104.9 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулж 730,478.8 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

Хүснэгт №14. Төсвийн гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Баянцагаан сумын Засаг дарга	2,563,713.5	2,239,583.7	324,129.8	87.4
2	70105-80101 Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	173,447.9	161,440.7	12,007.2	93.0
3	70105-80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	500.0	500.0	0	100.0
4	70106-80101 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	645,466.3	599,867.2	45,599.1	92.9
5	70106-80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	164,019.9	155,993.9	8,026.0	95.1
6	70106-80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	1,000.0	1,000.0	0	100.0
7	70106-81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	108,000.0	101,625.8	6,374.2	94.1
8	70106-81701 Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	151,267.3	136,131.1	15,136.2	89.9
9	70106-82212 хур хог хаягдал, орчны бохирдол	39,408.0	39,395.1	12.9	99.9
10	71602-80111 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	91,717.2	91,133.5	583.7	99.4
11	71702 -80111 Соёл урлаг	43,925.1	42,685.6	1,239.5	97.2
12	71801 -80111 Сургуулийн өмнөх боловсрол	25,156.3	24,978.9	177.4	99.3
13	71802-80111 Ерөнхий боловсрол	153,753.6	153,753.1	0.5	100.0
14	70503-80904 Орон нутгийн зорилтот орон оруулалт	94,000.0	71,687.0	22,313.0	76.3
15	70503-83401 ОНХС-Итгэлцүүрээр тооцох	541,032.3	540,994.9	37.4	100.0
16	70503-83403 ОНХС-ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	101,672.0	59,240.5	42,431.5	58.3
17	70503-83405 ОНХС Малын тоо толгойн албан татвар	78,748.4	58,556.4	20,192.0	74.4
18	72101-82611 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	150,599.2	600.0	149,999.2	0.4
	Нийт дүн	2,563,713.5	2,239,583.7	324,129.8	87.4

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

3.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн

5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.9.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн бөгөөд сумын ИТХ-ын 2022.12.19-ний өдрийн хуралдаанаар 17/06 дугаар тогтоолоор нийт 2,499,034.5 мянган төгрөгийг баталсан ба сумын ИТХ-ын 2024.09.25-ний өдрийн 27 дугаар тогтоолоор 64,679.0 мянган төгрөгийг нэмж тодотгосон байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Тодотгосон төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	178,204.0	165,600.2	173,947.9	4,256.1
Засаг даргын Тамгын газар	1,114,326.5	1,009,861.6	1,109,161.5	5,165.0
Сургууль	216,935.6	222,709.0	153,753.6	63,182.0
Цэцэрлэг	26,156.3	25,156.3	25,156.3	1,000.0
Эрүүл мэндийн төв	91,717.0	91,717.2	91,717.2	-0.2
Соёлын төв	39,600.0	43,925.1	43,925.1	-4,325.1
Сум хөгжүүлэх сан		150,599.2	150,599.2	-150,599.2
Орон нутгийн хөгжлийн сан		789,465.9	815,452.7	-815,452.7
Нийт дүн	1,606,939.4	2,499,034.5	2,563,713.5	896,774.1

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.9.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2023.12.19-ний өдрийн хуралдаанаар 17/06 дугаар тогтоолоор анх 2,499,034.5 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2024.09.25-ний өдрийн 27 дугаар тогтоолоор 64,679.0 мянган төгрөгөөр өсгөж 2,563,713.5 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 642,704.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 732,493.3 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 682,633.4 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн орлогоос, 1,000.0 мянган төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 89,599.2 мянган төгрөгийг хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлтийн орлогоос, 415,283.3 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгаас 732,493.3 мянга, орон нутгийн орлогын санхүүжилтээс 854,981.5 мянга, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс 606,514.5 мянга, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 1,438.1 мянга, урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих санхүүжилт нийт 2,563,713.5 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлэн 84,594.8 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №16. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН
ЗДТГ	1,109,161.5	1,034,013.1	75,148.4	93.2	75,148.4
ИТХ	173,947.9	161,940.7	12,007.2	93.1	12,007.2
Соёлын төв	43,925.1	42,685.6	1,239.5	97.2	1,239.5
Сум хөгжүүлэх сан	150,599.2	600.0	149,999.2	0.4	
Сургууль	153,753.6	153,753.1	0.5	100.0	0.5
Цэцэрлэг	25,156.3	24,978.9	177.4	99.3	177.4
ЭМТ	91,717.2	91,133.5	583.7	99.4	583.7

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

ОНХС	815,452.7	730,478.8	84,973.9	89.6	
Нийт дүн	2,563,713.5	2,239,583.7	324,129.8	87.4	89,156.7

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,239,583.7 мянган төгрөг буюу 87.4 хувьтай байгаа нь ЗДТГ-ын урсгал зардлыг 75,148.4 мянга, ИТХ-ын урсгал зардлыг 12,007.2 мянга, Соёлын төвийн урсгал зардлыг 1,239.5 мянга, Цэцэрлэгийн урсгал зардлыг 177.4 мянга, Эрүүл мэндийн төвийн урсгал зардлыг 583.7 мянга, орон нутгийн хөгжлийн сангийн зардлыг 84,973.9 мянга, сум хөгжүүлэх сангийн зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэнтэй холбоотой 149,999.2 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.9.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас ЗДТГ-т хуваарилсан 21,559.4 мянга, аймгийн ИТХ -аас гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардалд 1,000.0 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардалд 3,000.0 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 3,273.1 мянга, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмжийн зардалд 16,286.3 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулж дансны үлдэгдэлгүй байна.

Хүснэгт 16. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	1,000.0	21,559.4	22,559.4
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000.0	21,559.4	22,559.4
НИЙТ ЗАРЛАГА	1,000.0	21,559.4	22,559.4
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000.0	2,000.0	3,000.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал		3,273.1	3,273.1
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж		16,286.3	16,286.3
Төсөвт төвлөрүүлсэн	0.0	0.0	0.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ц.Дорж гүйцэтгэж аудитын менежер М.Алтантуяа, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар үе шатны хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 03 дүгээр сарын 07-ний өдрийн 1/28 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга Н.Гансүх, 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны дарга Д.Аюуш нар зурж байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 65 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн 2,476,326.5 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 24,476.3 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 65 хувиар буюу 16,096.1 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт болон Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж үр дүнг баримтжуулсан.

4.4 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь шилэн дансны цахим хуудсанд 2024 онд мэдээлбэл зохих 145 мэдээллээс 128 мэдээллийг хугацаанд нь 15 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээлэл мэдээлэх хугацаа болоогүй байна.

4.5 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайланд онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг хуулийн хэрэгжилтийг Баянцагаан сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад зөрчил илрээгүй.

4.6 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 1 алдаа зөрчил илэрснээс зөрчлийг арилгах албан шаардлага, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид алдаа хэрэгжилтийг сумын Засаг даргын 2024 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 1/92 тоот албан бичгээр ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна. Хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 20 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь Хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Албан шаардлага	1	0	1	0			100
Нийт	1	0	1	0			100

4.7 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй

4.8 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд сумын орон нутгийн нөөц хөрөнгөнд 108,000.0 төгрөгөөр баталж 101,625.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 6,374.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын дагуу авч үзвэл: Нийт зарцуулалтын 62 хувийг

журмын 2.1.1 дэх заалтын хүрээнд өвс тэжээл, 38 хувийг 2.1.5 дахь заалтын хүрээнд засаг дарга бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхтэй холбоотой нэг удаагийн шинжтэй арга хэмжээнд тус тус зарцуулжээ.

4.9 Аудитын гол асуудал

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Сумын Засаг даргын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилт, 55 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр баталж 94 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан нийт 2,563,713.5 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 2,239,583.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 87.3 хувийн биелэлттэй байна.

Тус сум нь 16 нэр төрлийн орлогоор 683,633.4 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 856,419.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлогыг 125.3 хувь буюу 172,786.2 мянган төгрөгөөр давж биелсэн нь цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлого 47,652.6 мянга, үйл ажиллагааны орлого 47,352.1 мянга, хадгаламжийн хүүгийн орлого 8,820.7 мянга, ан агнуурын орлого 75,362.1 мянган төгрөгөөр тус тус давж биелсэнтэй холбоотой бөгөөд 5 төрлийн 28,850.0 мянган төгрөгийн орлого тасарсан байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 4 байгууллагын санхүүгийн тайлан 4 улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардал нэгтгэгдсэн байна.

Төрийн аудитын байгууллагаас Баянцагаан сумын Засаг даргын харьяа 4 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулан санхүүгийн аудитыг гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт №17. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо				Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл				
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Гүйцэтгэсэн		Бүгд	Үүнээс			
			Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан		Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалтай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
ЗДТГ	1	1	1			1			
ИТХурал	1	1		1					
ОНХС	1	1		1					
СХС	1	1		1					
НИЙТ ДҮН	4	4	1	3		1	0	0	0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 121,121.7 мянган төгрөгийн 7 алдаа, зөрчил илэрснээс 14,886.9 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт, 106,234.8 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 4 албан шаардлага өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №18. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
	Тоо	Дүн	Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
ЗДТГ	3	6,019.8			1	1,628.6	2	4,391.2		
ИТХ	2	3,594.8			1	184.0	1	3,410.8		
ОНХСан										
СХС	1	13,074.3			1	13,074.3				
СТА зөрчлийн дүн	6	22,688.9			3	14,886.9	3	7,802.0		
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ЗДТГ	1	98,432.8					1	98,432.8		
ОНХСан										
ИТХурал										
Нийцлийн аудитын дүн										
Нийт дүн	1	98,432.8					1	98,432.8		

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн залруулагдаагүй зөрчлийг санхүүгийн тайлангийн болон нийцлийн аудиттай холбоотой асуудал гэж ангилан үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой 22,688.9 мянган төгрөгийн 7 зөрчил, нийцлийн аудиттай холбоотой 98,432.8 мянган төгрөгийн 7 зөрчил тус тус илэрсэн байна.

Хүснэгт 19. Төсвийн шууд захирагчийн зөрчлийн дүн /мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөг/	Алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт.	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	2	3	4	5	6
Засаг даргын Тамгын газар					
		104,452.6			
1	Тус байгууллагын 2 албан хаагчид 16,286.3 мянган төгрөгийн хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж олгосон ба ХХОАТ -ыг суутгаагүй байна.	1,628.6	Төлбөрийн акт	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Чинбат Н.Амартүвшин
2	Гэрэл цахилгааны зардлаас 2024 оны 12 сарын 26 - ны өдөр "Далай банди" ХХК руу 1,540.0 мянган төгрөгийг шилжүүлж гэрлийн утас авсан байна.	1,540.0	Албан шаардлага	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Чинбат Н.Амартүвшин
3	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас идэвхтэн байгаль хамгаалагч 3 иргэний урамшууллаас 2,851.2 мянган төгрөгийн Нийгмийн даатгалын шимтгэл авч мөнгийг шилжүүлсэн боловч Нийгмийн даатгалд мэдээлээгүй байна.	2,851.2	Албан шаардлага	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Чинбат Н.Амартүвшин
4	Тайлант онд шилэн дансны цахим хууласт цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 70,848.8 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагаын 27,584.0 мянган төгрөгийн 4 гүйлгээ, халаалт, бэлтгэн нийлүүлэгчтэй хийсэн гэрээнүүдийг бахршуулаагүй байна.	98,432.8	Албан шаардлага	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Чинбат Н.Амартүвшин
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал					
		3,594.8			
1	Тайлант онд шуудан холбооны зардлаас сумын ИТХ-ын 4 албан хаагчид 184.0 мянган төгрөгийн нэгж авч өгсөн байна.	184.0	Төлбөрийн акт	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Э.Болормаа Н.Амартүвшин
2	Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 3,410.8 мянган төгрөгийг уралдаан тэмцээний зардалд зарцуулсан байна.	3,410.8	Албан шаардлага	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Э.Болормаа Н.Амартүвшин
Сум хөгжүүлэх сан					
		13,074.3			
1	Хоршоо хөгжүүлэх сангаас 2013-2021 онд олгосон 3 иргэний нийт 13,074.3 мянган төгрөгийн зээл хугацаа хэтрэлттэй, барагдаагүй байна. Энэ нь Иргэний хуулийн 453.1 "Зээлдэгч авсан зээлээ хугацаанд нь төлөөгүй бол хэтэрсэн хугацааны хүү, гэрээнд заасан бол нэмэгдүүлсэн хүү төлөх үүрэгтэй" Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар баталсан "Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт	13,074.3	Төлбөрийн акт	Төсвийн захирагч, Санхүүгийн албаны дарга Нягтлан бодогч	Н.Гансүх Д.Аюуш Т.Одмаа

**Баянцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

	тавих журам” -ийн 6 дугаар зүйлийн 6.9 Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн даснад буцаан төлнө” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.				
Орон нутгийн хөгжлийн сан		-			
1					
	Нийт дүн		121,121.7		

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 24,267.2 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс 24,267.2 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өгөв.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 Тайлант онд малын тоо толгойн албан татварын орлогыг 78,748.4 мянган төгрөгөөр төлөвлөж ногдуулалт хийсэн байхад 54,481.2 мянган төгрөг төвлөрүүлж 24,267.2 мянган төгрөг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Энэ нь мал тоо, толгойн албан татварын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь “Тухайн татварын жилд албан татвар ногдуулах малын тоо толгойг Статистикийн тухай хуульд заасны дагуу хийгдсэн өмнөх жилийн мал тооллогын дүнд үндэслэн тодорхойлно”, 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх “Албан татвар төлөгч энэ хуулийн дагуу ногдуулсан албан татварыг тэнцүү хоёр хуваан тухайн жилийн 7 дугаар сарын 15, 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор өөрийн өмчилж байгаа малын тоо толгой тоологдож бүртгэгдсэн сум, дүүргийн төсөвт төлнө” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Малын тоо толгойн албан татварын 24,267.2 мянган төгрөгийн дутуу төвлөрсөн албан татварын орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

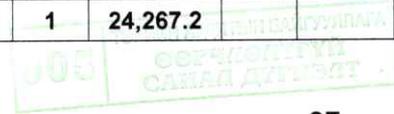
(мянган төгрөг)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Тайлант онд малын тоо толгойн албан татварын орлогыг 78,748.4 мянган төгрөгөөр төлөвлөж ногдуулалт хийсэн байхад 54,481.2 мянган төгрөг төвлөрүүлж 24,267.2 мянган төгрөг дутуу төвлөрүүлсэн байна.	1	24,267.2			1	24,267.2				
Дүн	1	24,267.2			1	24,267.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой зөрчил								

-----oOo-----

